

Інформація до онлайн наради з питань профілактики отруєнь бджіл 08 лютого 2023 року.

Начальник Головного управління
Держпродспоживслужби в
Чернігівській області
Павлішен Юрій Володимирович

Попередження та недопущення отруєння бджіл при застосуванні засобів захисту рослин для обробки сільськогосподарських посівів

В Чернігівській області ситуація щодо отруєння та загибелі бджіл стабільна та контрольована.

На території Чернігівської області станом на 01.02.2023 року в територіальних органах Держпродспоживслужби зареєстровано та паспортизовано 1465 пасік, в яких налічується 57682 бджолосім'ї.

В 2022 році офіційно зареєстрованих випадків загибелі бджіл внаслідок використання засобів захисту рослин не було.

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Чернігівській області спільно з Департаментом агропромислового розвитку постійно вживаються організаційні заходи щодо профілактики з метою недопущення отруєння бджіл.

На засіданні ДНПК при Чернігівській ОДА (протокол рішення № 1 від 11.03.2021 року) розглядалося питання профілактики отруєння бджіл внаслідок застосування пестицидів, порядок реєстрації пасік. В 2022 році заплановане засідання ДНПК не було проведене у зв'язку з бойовими діями.

За участі спеціалістів Головного управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області проведено 27 січня 2022 року зустріч «Пасічники-Влада-Аграрії» в м. Ніжин, 16 лютого 2022 року онлайн нараду з питань недопущення отруєння бджіл з територіальними громадами та пасічниками Прилуцького району, проведено ряд інших нарад та онлайн семінарів з даної тематики.

Відповідно 338 наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 19.02.2021 року, затверджені План породного районування бджіл, Порядок видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки, Порядок реєстрації пасіки, Інструкція з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин. Отже сьогодні всі ці питання врегулює вищевказаний наказ.

З метою впровадження вимог даного наказу, Головним управлінням Держпродспоживслужби в Чернігівській області відпрацьвано:

- Алгоритм видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки;**
- Єдиний підхід щодо формування тарифів (плати) за проведення ветеринарно-санітарних заходів на пасіках (диспансеризація);**
- Єдиний підхід до проведення лабораторно - діагностичних досліджень на хвороби бджіл;**
- Розроблено та розповсюджено понад 6000 інформативних буклетів з питань бджільництва та забезпечено участь керівництва та спеціалістів в нарадах та проведення роз'яснювальної роботи щодо бджільництва.**

Перед реєстрацією пасіки в органах місцевого самоврядування пасічник повинен отримати ветеринарно-санітарний паспорт пасіки.

Відповідно Порядку видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки, Головне управління Держпродспоживслужби за заявами пасічників присвоює єдині номери та вносить інформацію до Реєстру паспортів пасік, який розміщений на офіційному вебсайті Держпродспоживслужби.

Єдиний унікальний номер не може бути присвоєний іншому паспорту пасіки, навіть після припинення діяльності зареєстрованої пасіки.

Для отримання ветеринарно-санітарного паспорта пасіки власнику пасіки необхідно звернутися з заявою про видачу паспорта до місцевого управління Головного управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області за місцем проживання або місцезнаходження пасіки. Також власником пасіки надається заповнений, пронумерований, прошнурований ветеринарно-санітарний паспорт пасіки.

Після отримання посадовою особою місцевого управління Головного управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області заяви та заповненого паспорта пасіки проводиться присвоєння єдиного унікального номера, внесення інформації в Реєстр паспортів пасік та здійснюється видача паспорта.

Порядок внесення змін до реєстру. У разі зміни відомостей, Власник пасіки може самотійно зробити запис у додатку до паспорта про придбання чи поділ основних сімей чи можливо загибель та зазначає загальну кількість сімей. Потім він звертається із заявою до районної/міської державної лікарні ветеринарної медицини про проведення обстеження пасіки.

Спеціалісти лікарні проводять таке обстеження, фіксують загальну кількість бджолиних сімей в акті обстеження та роблять відповідний запис в паспорті пасіки (як правило таку процедуру рекомендовано проводити при щорічній весняній диспансеризації пасіки).

Відповідна державна лікарня ветеринарної медицини інформує про необхідність внесення таких змін Головне управління в формі службової записки із додаванням копії акту обстеження, Головне управління вносить відповідні зміни до Державного реєстру паспортів пасік до 15 травня поточного року.

У разі припинення діяльності пасіки власник пасіки протягом 10 календарних днів письмово інформує про це відповідне управління Головного управління Держпродспоживслужби, що здійснював видачу паспорта пасіки.

Щодо тарифікації послуг:

Надання та оплата послуг спеціалістів ветеринарної медицини державних установ - лікарень ветеринарної медицини щодо обстеження пасік, повинні проводитись виключно у разі звернення пасічників із заявою і згідно діючих тарифів (наказ Мінагрополітики № 96 від 13.02.2013 у редакції наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 25 лютого 2021 р. № 395), а саме включає:

1. Виклик спеціаліста ветеринарної медицини (коєф. 0,02154) – 57,81 (без ПДВ);
2. Виїзд спеціаліста ветеринарної медицини за 1 км (коєф. 0,00372) - 9,98(без ПДВ), *(крім випадків коли спеціаліста ветеринарної медицини доставляється до пасіки і в зворотньому напрямку транспортом пасічника)*;
3. Клінічний огляд профілактичний бджолосімей при наявності паспорта 10%, а при його відсутності 100% від наявних бджолосімей на пасіці:
 - 1-10 бджолосімей - кожна бджолосім`я (коєф. 0,02137) – 57,36 (без ПДВ);
 - 11-20 бджолосімей - пасіка (коєф. 0,25698) – 689,73(без ПДВ);
 - 21-50- бджолосімей - пасіка (коєф. 0,31408) – 843,0(без ПДВ);
 - 51-100 бджолосімей - пасіка (коєф. 0,35977) – 965,62(без ПДВ);За кожні наступні 100 сімей (коєф. 0,28553) – 766,36 (без ПДВ).
4. Відбір та доставка в лабораторію проб підмору бджіл (10% від наявних) проводиться безпосередньо власником пасіки в присутності спеціаліста ветеринарної медицини, під час клінічного огляду бджолосімей.

Приклад вартості обстеження пасіки з кількістю 30 бджолиних сімей, відстань до населеного пункту 10 км:

пасіка паспортизована:

1. Виклик спеціаліста ветеринарної медицини – 57,81 (без ПДВ);
 2. Виїзд спеціаліста ветеринарної медицини (у дві сторони 20 км) $20 * 9,98 = 199,6$ (без ПДВ);
 3. Клінічний огляд (10% - 3 сім`ї) – $3 * 57,36 = 172,08$ (без ПДВ);
- Відбір проб та доставку до лабораторії для лаб досліджень від 3-х бджолосімей (забезпечує власник).
- Всього: 429,49 (без ПДВ).

пасіка не паспортизована:

1. Виклик спеціаліста ветеринарної медицини – 57,81 (без ПДВ);
 2. Виїзд спеціаліста ветеринарної медицини (у дві сторони 20 км) $20 * 9,98 = 199,6$ (без ПДВ);
 3. Клінічний огляд (100% - 30 сімей) – 843,0 (без ПДВ);
- Відбір проб та доставку до лабораторії для лаб досліджень від 3-х бджолосімей (забезпечує власник).
- Всього: 1100,41 (без ПДВ).

Примітка: якщо виклик проводиться групою пасічників в один населений пункт то плата за 1 і 2 пункт проводиться одноразово, за пункт 3 кожному пасічнику в залежності від кількості обстежених бджолосімей. В разі, коли спеціаліста ветеринарної медицини доставляється до пасіки і в зворотньому напрямку транспортом пасічника, тоді плата за пункт 2 не береться.

Основні причини отруєння бджіл засобами захисту рослин

1

недотримання суб'єктами господарювання встановлених регламентів та санітарних норм і правил транспортування, зберігання, торгівлі та застосування засобів захисту рослин

2

неповідомлення або несвоєчасне повідомлення власників пасік про час, місце і характер майбутнього застосування засобів захисту рослин для відповідного реагування.

3

надання неповної інформації про заплановане застосування засобів захисту рослин і необхідні обмеження.

4

недостатнє забезпеченням пасік відповідним обладнанням для ізоляції вильоту бджіл з вулика або несвоєчасне вивезення бджолиних сімей у безпечне місце.

5

неповідомлення власниками пасік місцевих державних адміністрацій або органів місцевого самоврядування про місце перебування пасіки під час кочівлі.

Ступінь небезпеки засобів захисту рослин для бджіл визначається з урахуванням їх класу небезпечності, класифікації за цільовим призначенням (інсектицид, фунгіцид, гербіцид, десикант тощо), препаративної форми і способу застосування.

Державний нагляд (контроль) за
дотриманням законодавства щодо
зберігання, транспортування,
торгівлі та застосування засобів
захисту рослин

Дотримання аграріями норм і
правил транспортування,
зберігання та застосування
засобів захисту рослин

Своєчасне інформування
пасічників про заплановане
застосування засобів захисту
рослин

Інформування органи місцевого
самоврядування про місце
перебування пасіки під час кочівлі

Постійна комунікація

Пам'ятка для аграріїв

Застосовувати ЗЗР, які пройшли державну реєстрацію та включені до Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, відповідно до Закону України «Про пестициди і агрохімікати»

Враховувати ступінь небезпеки засобів захисту рослин для бджіл визначається з урахуванням їх класу небезпечності, класифікації за цільовим призначенням (інсектицид, фунгіцид, гербіцид, десикант тощо), препаративної форми і способу застосування

Дотримуватись правил застосування засобів захисту рослин (регламенти застосування препаратів (норми витрат, кратності обробок, обмеження щодо способу, періоду обробок)

Використовувати дозвалені способи застосування засобів захисту рослин

Дотримуватись принципу безпеки для здоров'я людини та навколишнього природного середовища

За можливості впроваджувати біологічне землеробство та інші екологічно безпечні, нехімічні методи захисту рослин

За три доби повідомляти органи місцевого самоврядування про заплановане застосування засобів захисту рослин

Усі роботи із засобами захисту рослин слід проводити у вечірні та ранкові години в період відсутності льоту бджіл

при мінімальних висхідних повітряних потоках за швидкості вітру до 4 м/с.

Без наявності допуску (посвідчення) на право роботи із зазначеними пестицидами і агрохімікатами

Не використовувати фальсифіковані пестициди і агрохімікати

Заборонено обробку квітучих медоносів і пилконосів під час масового льоту бджіл

Пам'ятка для власника пасік

Мати ветеринарно-санітарний паспорт пасіки

Здійснити реєстрацію пасіки в органах місцевого самоврядування

Забезпечити своєчасне внесення до паспорта пасіки відомостей щодо процесів, які здійснюються на пасіці, та інформації про ветеринарно-санітарні заходи

Клінічний огляд

Контроль хвороб

Своєчасно інформує органи самоврядування про перевезення (кочівлі) пасіки

Власник пасіки або уповноважена ним особа повідомляє про:

місце запланованого розташування пасіки (адреса або кадастровий номер земельної ділянки);

час запланованого прибуття та виїзду (дата початку і закінчення перевезення (кочівлі) пасіки);

кількість бджолиних сімей під час перевезення (кочівлі) пасіки;

контактну інформацію власника пасіки або уповноваженої ним особи (номер телефону, адресу електронної пошти).

На період обробки власник пасіки повинен:

(не більше ніж 12 годин)

АБО

Вивезти пасіку в безпечне місце

Ізолювати бджіл у вуликах на термін передбачений обмеженнями в разі застосування засобів захисту рослин

Пам'ятка для ОМС

Здійснювати реєстрацію пасіки в органах місцевого самоврядування

Забезпечення ведення журналу обліку пасік

Інформувати пасічників про заплановане застосування засобів захисту рослин на адміністративній території (протягом чотирьох робочих годин)

опублікування на офіційному вебсайті

надсилання повідомленням на телефон

надсилання повідомленням на електронну адресу

повідомлення по радіо або телебаченню

Затверджує склад постійно діючої Комісії із встановлення факту отруєння бджіл

Представник Держпродспоживслужби

Представник органу місцевого самоврядування

Представник Національної поліції

У журналі обліку пасік зазначається інформація:

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта

місцезнаходження (для юридичної особи), місце проживання (для фізичної особи - підприємця)

код згідно з ЄДРПОУ (для юридичної особи)

місце фактичного розташування пасіки із зазначенням інформації щодо земельної ділянки (адреса або кадастровий номер земельної ділянки);

кількість бджолиних сімей на дату реєстрації паспорта пасіки;

контактну інформацію власника пасіки або уповноваженої ним особи (номер телефону, адресу електронної пошти).

оновлюється щороку до 01 березня

Установлення факту отруєння бджіл

Якщо власник пасіки виявив загибель бджіл

Збирається невідкладно

Постійно діюча Комісія проводить обстеження щодо встановлення факту отруєння бджіл

Склад Комісії

Представник органу

① місцевого самоврядування (Голова Комісії)

② Представник Держпродспоживслужби

③ Представник Національної поліції

④ Представник органу місцевого самоврядування, адміністративні межі якого знаходяться ближче ніж за 10 кілометрів від пасіки, яку обстежує

оновлюється щороку до 01 березня

До складу Комісії обов'язково залучають

Власника пасіки або уповноважену ним особу

До складу можуть залучати за згодою:

- фізичні особи та суб'єкти господарювання або їх представники, які використовували засоби захисту рослин у межах 10 кілометрів від розміщення пасіки;
- представники профільних громадських об'єднань - не більше ніж дві особи, які здійснюють діяльність у цій місцевості;
- представник територіального чи міжрегіонального територіального органу Державної екологічної інспекції України;
- представник Державної авіаційної служби України.

Комісія

установлює достовірність загибелі бджіл

установлює обставини, за яких сталася загибель бджіл

надає рекомендації щодо визначення шкоди, заподіяної власникам пасік унаслідок отруєння бджіл

відбирає проби матеріалу для лабораторних досліджень

патологічний матеріал, бджоли, продукція бджільництва, а також зелена маса рослин, ґрунт

результати обстеження Комісії фіксують в Акті

притягнення до відповідальності осіб за порушення ними норм законодавства

Здійснення заходів державного нагляду (контролю)

Держпродспоживслужбі

Національній поліції

ВАЖЛИВО

Комісія має право:

- ❑ звертатися до правоохоронних органів щодо вжиття заходів з метою припинення порушення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання або окремих громадян;
- ❑ ініціювати питання про притягнення до відповідальності осіб за порушення ними норм законодавства.

Законодавче підґрунтя

- ❑ Закон України «Про бджільництво»
- ❑ Закон України «Про пестициди і агрохімікати»
- ❑ Наказ Мінекономрозвитку «Про деякі питання у сфері бджільництва» №338 від 19.02.2021
- ❑ Інструкція щодо попередження та ліквідації хвороб бджіл, затверджена наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 30 січня 2001 року № 9
- ❑ Наказ Мінагрополітики від 10.02.2016 р. № 39 «Про затвердження Порядку проведення державної реєстрації потужностей, ведення державного реєстру потужностей операторів ринку та надання інформації з нього заінтересованим суб'єктам»
- ❑ Державні санітарні правила авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України
- ❑ Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві. Державні санітарні правила
- ❑ Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження

**Головним управлінням
Держпродспоживслуж
би в Чернігівській
області ведеться
активна
роз'яснювальна
робота, розроблені та
розповсюджуються
інформаційні буклети:**

Алгоритм дій при отруєнні бджіл засобами захисту рослин

відповідно до Інструкції з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин (Наказ Мінекономіки 19 лютого 2021 року № 338)

Пасічник

Що робити якщо власник пасіки виявив загибель бджіл?

Загибель бджіл

Пасічник

Негайно повідомляє орган місцевого самоврядування (ОМС)

ОМС

Негайно повідомляє

Комісія

Постійно діюча Комісія із встановлення факту отруєння бджіл збирається невідкладно, але не пізніше ніж через 24 години

Склад Комісії:

- 1 Представник ОМС (Голова Комісії)
- 2 Представник Держпродспоживслужби
- 3 Представник ОМС, адміністративні межі якого знаходяться ближче ніж за 10 кілометрів від пасіки, яку обстежує
- 4 Представник Національної поліції

оновлюється щороку до 01 березня

До складу Комісії обов'язково залучають:

- Власника пасіки або уповноважену ним особу
- Комісія має право:
 - звертатися до правоохоронних органів щодо вжиття заходів з метою припинення порушення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання або окремих громадян;
 - ініціювати питання про притягнення до відповідальності осіб за порушення ними норм законодавства.

До складу можуть залучати за згодою:

- фізичні особи та суб'єкти господарювання або їх представники, які використовували засоби захисту рослин у межах 10 кілометрів від розміщення пасіки;
- представники профільних громадських об'єднань - не більше ніж дві особи, які здійснюють діяльність у цій місцевості;
- представник територіального чи мікрорегіонального територіального органу Державної екологічної інспекції України;
- представник Державної авіаційної служби України.

Постійно діюча Комісія проводить обстеження щодо встановлення факту отруєння бджіл

установлює достовірність загибелі бджіл

установлює обставини, за яких сталася загибель бджіл

надає рекомендації щодо визначення шкоди, заподіяної власникам пасік унаслідок отруєння бджіл

вдбирає проби матеріалу для лабораторних досліджень

патологічний матеріал, бджоли, продукція бджільництва, а також зелена маса рослин, ґрунт

результати обстеження Комісії фіксують в Акті

Акт встановлення факту отруєння бджіл затвердженої форми

Відібрані зразки упаковуються, опломбовуються

Комісія разом із супровідним листом передає

Пасічник

Лабораторія

Комісія

має право

- звертатися до правоохоронних органів щодо вжиття заходів;
- ініціювати питання про притягнення до відповідальності винних осіб.

Національній поліції

Держпродспоживслужби

Пам'ятка для фізичних осіб та суб'єктів господарювання, які застосовують засоби захисту рослин

Застосовувати ЗЗР, які пройшли державну реєстрацію та включені до Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, відповідно до Закону України «Про пестициди і агрохімікати»

Враховувати ступінь небезпеки засобів захисту рослин для бджіл визначається з урахуванням їх класу небезпечності, класифікації за цільовим призначенням (інсектицид, фунгіцид, гербіцид, десикант тощо), препаративної форми і способу застосування

Дотримуватись правил застосування засобів захисту рослин (регламенти застосування препаратів (норми витрат, кратності обробок, обмеження щодо способу, періоду обробок)

Використовувати дозволені способи застосування засобів захисту рослин

Дотримуватись принципу безпечності для здоров'я людини та навколишнього природного середовища

За можливості впроваджувати біологічне землеробство та інші екологічно безпечні, нехімічні методи захисту рослин

За три доби повідомляти органи місцевого самоврядування про заплановане застосування засобів захисту рослин

Завчасне повідомлення повинно містити таку інформацію:

- дата і час початку робіт із застосування засобів захисту рослин;
- територія майбутнього застосування засобів захисту рослин (площа (га), кадастровий номер (за наявності), місце знаходження ділянки тощо);
- назва препарату, діючі речовини та клас небезпеки запланованих до застосування засобів захисту рослин;
- спосіб (метод) застосування засобів захисту рослин;
- терміни ізоляції бджолиних сімей відповідно до класу небезпеки засобів захисту рослин;
- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) для фізичних осіб або повне найменування для суб'єктів господарювання;
- дані для зв'язку з фізичними особами та суб'єктами господарювання (номер телефону та адреса електронної пошти);
- відомості про сільськогосподарську культуру, що обробляється засобами захисту рослин.

Усі роботи із засобами захисту рослин слід проводити у вечірні та ранкові години в період відсутності льоту бджіл при мінімальних висхідних повітряних потоках за швидкості вітру до 4 м/с.

Без наявності допуску (посвідчення) на право роботи із зазначеними пестицидами і агрохімікатами

Заборонено обробку квітучих медоносів і пилконосів під час масового льоту бджіл

Не використовувати фальсифіковані пестициди і агрохімікати

Пам'ятка для органів місцевого самоврядування

Органи місцевого самоврядування проводять реєстрацію пасіки за заявою, встановленого зразка, про реєстрацію пасіки власника пасіки або уповноваженої ним особи в день звернення

У заяві зазначаються:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи);
- найменування (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичної особи - підприємця);
- місцезнаходження (для юридичної особи), місце проживання (для фізичної особи - підприємця);
- код згідно з ЄДРПОУ (для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи - підприємця);
- контактна інформація (номер телефону, адреса електронної пошти).

Забезпечують ведення журналу обліку пасік

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи);
- найменування (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (для фізичної особи - підприємця);
- місцезнаходження (для юридичної особи), місце проживання (для фізичної особи - підприємця);
- код згідно з ЄДРПОУ (для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) (для фізичної особи - підприємця);
- контактна інформація (номер телефону, адреса електронної пошти);
- місце фактичного розташування пасіки із зазначенням інформації щодо земельної ділянки (адреса або кадастровий номер земельної ділянки);
- кількість бджолиних сімей на дату реєстрації паспорта пасіки;
- порода (популяція) бджолиних сімей (за наявності);
- єдиний унікальний номер.

Інформують пасічників про заплановане застосування засобів захисту рослин на адміністративній території (протягом чотирьох робочих годин)

опублікування на офіційному вебсайті

надсилання повідомленням на телефон

надсилання повідомленням на електронну адресу

повідомлення по радіо або телебаченню

Затверджують склад постійно діючої Комісії із встановлення факту отруєння бджіл

Завдання та подальші кроки для досягнення мети

- **Громади повинні переглянути та оновити склади постійно діючих Комісій із встановлення факту отруєння бджіл до 01 березня 2023 року;**
- **забезпечити готовність Комісій із встановлення факту отруєння бджіл до невідкладного їх зібрання, проведення обстеження пасіки та встановлення факту отруєння бджіл в разі звернення власників пасік;**
- **забезпечення виконання своїх функцій/обов'язків всіма суб'єктами у сфері бджільництва («влада-аграрії-пасічники») налагодження дієвої комунікації з метою недопущення або ж мінімізації випадків отруєння бджіл засобами захисту рослин**
- **розмістити Склади та контакти постійно діючих Комісій, а також інформаційні листівки на сайтах райдержадміністрацій, територіальних громад, старостинських округів, на офіційних сторінках громад в соціальних мережах тощо...**

Дякую за увагу!

Все буде
Україна!

